

Tjerk Hiddes de Vries (1622-1666)

Tjerk Hiddes was een beroemd admiraal en Friese zeeheld uit de zeventiende eeuw. Hij is het boegbeeld van de roemruchte, nautische geschiedenis van Harlingen. Op de Grote Bredeplaats in Harlingen staat een monument ter nagedachtenis aan deze Harlinger zeeheld. En wist je dat Michiel de Ruyter een portret van de gesneuvelde de Vries had hangen in zijn voorkamer? Het tekent de status die hij had.

Tjerk Hiddes werd geboren op 6 augustus 1622 in Sexbierum, als tweede zoon van het molenaarrechtspaar Hidde Sjoerbs en Swab Tjeirckdochter. Zijn oomzegger, Hidde Sjoerds de Vries, maakte carrière bij de Admiraliteit van Friesland. Op 12-jarige leeftijd zou Tjerk Hiddes voor het eerst de zee op gaan als matroos. In 1648 trad Tjerk in het huwelijk met Nannetje Atses en verhuisde het paar naar Harlingen, de grootste haven van Friesland. Hier werkte hij zichzelf snel op in de koopvaart tot schipper.

Admiraliteit van Friesland

In de gouden eeuw van Nederland vocht hij namens de Friese admiraliteit voor de Republiek der Nederland in verschillende oorlogen en groeide hij uit tot ware zeeheld. Tijdens de Noordse Oorlog in 1658 tegen de Zweden voer hij in dienst bij de Friese Admiraliteit mee in de vloot van admiraal Jacob van Wassenaer Obdam als kapitein van een troepentransportschip: *de Judith*. Hij onderscheidde zich door het uitschakelen van drie vijandelijke schepen. Uit erkentelijkheid werd hij benoemd tot buitengewoon kapitein bij de Friese Admiraliteit, maar in de praktijk bleef hij meestal varen als koopvaarder. Later overleefde hij als kapitein van *d' Efff Steden* de slag bij Lowestoft toen hij zijn schip op knappe wijze wist te redden uit een groep van brandende schepen. Hierna zou hij worden benoemd tot eerste luitenant-admiraal van Friesland, als opvolger van de gesneuvelde [Auke Stellingwerf](#). In de periode die volgde nam Tjerk - naast de naam Hiddes - de tweede achternaam De Vries aan, als trotse verwijzing naar zijn eigen provincie. Hierna vocht hij op het vlaggenschip *Groot Frisia* (met een vloot van 40 Friese schepen) onder leiding van Michiel de Ruyter in de Vierdaagse Zeeslag bij Duinkerke.

Overlijden

Tijdens de Tweedaagse Zeeslag op 4 en 5 augustus 1666 (gedurende de Tweede Engelse-Nederlandse Oorlog) komt het schip van Tjerk zwaar onder vuur te liggen. De Nederlandse vloot werd verrast door de Engelse admiraal Ruprecht van de Palts. Tjerk verliest hierbij

een arm en een been en raakt dodelijk verwond. Toch probeerde hij zijn bemanning er nog van te overtuigen door te vechten, want hij wilde niet vluchtend sterven. Hij komt te overlijden op 44-jarige leeftijd, ruim een jaar na het overlijden van zijn voorganger Auke Stellingwerf.

Graf en verwijzingen

Tjerk Hiddes werd met pracht en praal op staatskosten begraven in de Grote Kerk te Harlingen, maar na de herbouw van de kerk in 1772-1775 is zijn graf niet meer teruggevonden. Op de [Grote Bredeplaats](#) in Harlingen, te midden van gezellige horecagelegenheden, bijzondere winkeltjes en ateliers, staat een monument ter ere van Tjerk Hiddes de Vries. Het monument is gemaakt in de vorm van de boeg van een schip, met daarin het portret van De Vries, en aan weerszijden vleugels die dienen als bankjes. Hij kijkt uit op de Zuiderhaven, waar de Friese oorlogsvloot lag. Daarnaast zijn de Tsjerk Hiddessluizen, gelegen in de [haven van Harlingen](#) en belangrijk voor de binnenvaart, naar hem vernoemd. Ook zijn er diverse schepen van de koninklijke marine naar hem vernoemd, wat de belangrijke historische status van Tsjerk Hiddes de Vries weerspiegelt.

Bron: <https://www.harlingenwelkomaanzee.nl/nl/verhalen/zeehelden/tjerk-hiddes-de-vries>

